

13 *Valtuutettu Sari Sarkomaa:*

Viittomakielisten ikäihmisten palvelut

”Suomalaisen viittomakielen käyttäjiä on arviolta noin 14 000, joista noin 5000 on viittomakieltä äidinkielenään tai ensikielenään käyttäviä kuuroja. Viittomakieli kuuluu Suomessa kymmenen suurimman äidinkielen joukkoon. Jokapäiväisessä elämässä oman äidinkielen käyttö on itsestäänselvyys suurelle osalle suomalaisia, mutta viittomakielisten mahdollisuus asioida ja osallistua omalla äidinkielellään on rajallinen. Ilman omaa kieltä ja kulttuuria kukaan meistä ei voi hyvin. Vierailin Kuurojen Liiton tilaisuudessa, jossa nostettiin esille kysymys, voisiko Helsingissä olla vanhusten palvelukeskus tai paikka, joka palvelisi erityisesti viittomakielisiä kotona asuvia ikäihmisiä. Samassa yhteydessä nousi huoli niistä viittomakielisistä vanhuksista jotka ovat Helsingissä laitoshoidossa, eivätkä voi kommunikoida omalla kielellään, ja jotka taapaavat hyvin harvoin, jos koskaan, viittomakielisiä kanssaihmiä.

Kysyn, miten Helsingissä on järjestetty viittomakielisten vanhustenhuolto ja ikäihmisten mahdollisuus kommunikoida ja saada palveluja omalla kielellään?” (Stj)

2.3.2011

VASTAUS VT SARI SARKOMAN KYSYMYKSEEN NRO 13/2011

Vastauksena esitettyyn kysymykseen sosiaali- ja terveystointia viransijaisena johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa seuraavaa:

Kuuroilla henkilöllä, myös vanhuksella, on mahdollisuus saada muuna vammaispalveluna käyttöönsä viittomakielisiä videotiedotteita ja avustusta laitteiden vuokraamiseen. Osalla ikäihmisistä on käytössään tekstimpuhelimia tai tietokoneita. Kuuroutuneille henkilöille voidaan myöntää sopeutumisvalmennuskursseja, myös tukihenkilötoimintaa on jonkin verran. Kuurosokeiden kerhotoiminnalle on myönnetty sosiaaliviraston avustuksia. Tulkkipalvelujen järjestämistä vastuu siirtyi Kelalle 1.9.2010.

Keskeinen viittomakielisten palvelujen tuottaja on Kuurojen palvelusäätiö. Omissa kodeissaan asuvien kuurojen henkilöiden tukemiseksi vammaistyö ostaa päivätoiminnan palveluja Kuurojen palvelusäätiöltä alle 65-vuotiaille kuuroille henkilöille. Kotihoito hankkii Kuurojen palvelusäätiöltä viittomakielisiä kotipalveluja. Kuurojen palvelusäätiö järjestää palveluasumista Hyvinkäällä palvelukeskus Ävikissä, jossa asuu tällä hetkellä neljä yli 65-vuotiasta kuuroa helsinkiläistä. Lisäksi muutamille kuuroille helsinkiläisille järjestetään iästä riippumatta lyhytaikaishoitoa Ävikissä.

Palvelukeskuksissa kokoontuu ryhmiä eri tarpeita omaaville ikäihmisille. Toimintamahdollisuuksia ja yhteistyötä tarjotaan tasapuolisesti eri tarvitsijaryhmille. Palvelukeskuksille on tehty esteettömyyselvytys, jossa myös kuulovammaisten tarpeet on huomioitu. Osassa palvelukeskuksista on viittomakielentaitoisia ohjaajia. Erityisesti aistivammaisille helsinkiläisille tarkoitettu ryhmä kokoontuu viikoittain Riistavuoren palvelukeskuksessa. Kuuroja edustavien tahojen edustajille on tarjottu kokoontumismahdollisuutta Munkkiniemen ja Töölön palvelukeskuksissa, mutta tämä ei toistaiseksi ole johtanut toiminnan käynnistymiseen.

Helsingin vanhustenkeskuksissa (sisältää mm. lyhyt- ja pitkäaikaista laitoshoidon tai palveluasumista, arviointi- ja kuntoutus-, palvelukeskus- ja päivätoimintaa) on yksi viittomakielinen asiakas. Helsingin palvelutaloissa 16 asiakkaalla on huomattavasti heikentynyt kuulo, heistä kukaan ei kommunikoi viittomakielellä. Iäkkäät huonokuuloiset eivät yleensä osaa viittomakieltä. Osassa vanhustenkeskuksissa ja palvelutaloissa on 1–2 viittomakielentaitoista työntekijää. Kuulovammaisten tulkkipalveluja käytetään tarvittaessa.